

Suomen valtion taloudelliset sitoumukset, vastuut ja saatavat Euroopan talous- ja velkakriisiin liittyen – tilanne 31.12.2017

Suomen valtio on Euroopan unionin (EU) ja euroalueen jäsenvaltiona osallistunut EU:n ja euroalueen talous- ja rahoitusvakautta tukeviin toimiin eri järjestelyjen kautta vuosina 2008–2017. Järjestelyt on toteutettu osana yhteisesti sovittuja talouden sopeutusohjelmia, joihin liittyy rahoitustukea eri muodoissa. Ohjelmiin ovat osallistuneet eri instituutiot ja valtiot riippuen ongelmien luonteesta ja ohjelmien tavoitteesta. Rahoitustuki on myönnetty sitä varten perustettujen instituutioiden kautta (ks. liite 1) tai valtioiden kahdenvälisinä lainoina.

Euroalueen maille kohdistettu uusi rahoitustuki toteutetaan ensisijaisesti Euroopan vakauskon mekanismin (EVM) kautta. Sen osalta yksittäiset rahoitustukipäätökset eivät lisää Suomen valtion vastuuta ja EVM:ssa pääoman korottamisesta päätetään erikseen. Euroopan rahoitusvakausvälineen (ERVV), Euroopan rahoitusvakautusmekanismin (ERVV), EU:n maksutaseavun ja IMF:n rahoitustuen kautta Suomen valtiolle syntyy epäsuoria (laskennallisia) vastuuta. Eduskunta hyväksyy Suomen osallistumisen näiden instituutioiden toimintaan ja niiden kautta myönnettäviin tukiohjelmiin sovittujen päätöksentekomenettelyjen mukaan. ERVV:stä ei Kreikan toisen ohjelman päätyttyä 30.6.2015 voida enää maksaa rahoitustukea.

Suomen Pankki (SP) on osallistunut euroalueen kriisinhallintaan eurojärjestelmän osana ja raportoi riskeistään ja vastuistaan itsenäisesti¹. Valtiovarainministeriö (VM) julkaisee selvityksen valtion sitoumuksista ja vastuista kaksi kertaa vuodessa joulukuun lopun ja kesäkuun lopun tilanteista. Seuraavassa esitetään tilanne joulukuun 2017 lopussa².

Taulukko: Yhteenveto Suomen valtion erityyppisistä vastuista, sitoumuksista ja saatavista 31.12.2017

EVM	Vaadittaessa maksettava pääomaosuus*	10/2012 maksettu pääomaosuus*	Huomioita
EVM – pääomaosuus	11,14	1,44	Suomen osuus noin 1,79 %. Määräraha maksettuun pääomaosuuteen sisältyi valtion vuoden 2012 toiseen lisätalousarvioon.
Takaukset ja lainat	Käytössä 31.12.2017	30.6.2017	
ERVV – takaukset**	7,01	7,00	ERVV:n antamat tukilainat kirjataan valtioiden EMU-velkaan. Ei vaikutusta valtion velkaan. Suomen osuus 1,93 %.
Kahdenväliset lainat	1,0	1,0	Laina Kreikalle. Määräraha talousarviossa 2010. Lainasta ei enää nostoja.
Laskennalliset vastuut	Tilanne 31.12.2017	30.6.2017	Suomen osuus EU:n ja IMF:n antamasta rahoituksesta ETA – alueen kriisimaille.
ERVV:n tukilainat	0,75	0,75	Osuus 1,6 %. Ei vaikutusta valtion velkaan.
EU:n maksutasetuki	0,05	0,07	Osuus 1,6 %. Ei vaikutusta valtion velkaan. Euroalueen ulkopuoliset EU:n jäsenvaltiot (Latvia ja Romania).
IMF:n antama rahoitus ³	0,09	0,20	Osuus 0,51 %. Ei vaikutusta valtion velkaan.
- josta euroalueen maat	0,09	0,16	Kreikan, Irlannin, Portugalin ja Kyproksen lainaohjelmat
Suomen rahoitustukiohjelmiin liittyvät vakuusjärjestelyt (miljardia euroa)			
Yhteensä	1,22		Vakuusjärjestely Suomen takausosuudelle Kreikan ERVV-ohjelmasta ja osuudelle Espanjan EVM-ohjelmasta

* Suomen enimmäisosuus vaadittaessa maksettavasta pääomasta on noin 11,14 miljardia euroa. Sitä maksetaan siinä tapauksessa, että pääomaa tarvitaan tappioiden kattamiseksi tai EVM:n maksukyvyttömyyden välttämiseksi.

** Käytössä oleva määrä tarkoittaa Suomen osuutta käytetyistä takauksista (ml. nettokorot) ylitakauksineen.

¹ Valtion antama takuu Suomen Pankin IMF-vastuille on n. 8,2 mrd. euroa. Käytössä oleva (31.12.2017) kokonaismäärä on 0,41 mrd. euroa.

² Valtiovarainministeriön internet-sivulla <http://vm.fi/kansainvaliset-rahoitusasiat/euroalueen-vakaus> on lisätietoa eurokriisin hoidosta ja mm. aiemmat selvitykset Suomen vastuista. Yhteenvetotaulukossa laskennallisten vastuiden osalta Suomen osuus lasketaan takaisin maksamatta olevista ERVM:n tukilainoista, EU:n maksutasetukilainoista ja IMF:n antamista lainoista.

³ Puolalle myönnetty n. 7,7 mrd. euron IMF:n ennakollinen ohjelma (FCL) päättyi 3.11.2017. Ohjelmasta ei tehty nostoja.

1. Euroalueen vakausmekanismi (EVM)

- EVM on euromaiden Luxemburgiin perustama omalla pääomalla toimiva kansainvälinen rahoituslaitos. Se on euroalueen pääasiallinen vakaudenhallinnan mekanismi. EVM:n pääoma koostuu sijoituksesta pääomasta sekä vaadittaessa maksettavasta pääomasta.
 - **EVM:n maksettu pääoma** on 80,55 mrd. euroa
 - Suomen osuus 1,44 mrd. euroa
 - **Vaadittaessa maksettava pääoma** on 624,3 mrd. euroa
 - Suomen osuus 11,14 mrd. euroa
 - **Kokonaispääoma** on siten yhteensä 704,80 mrd. euroa
 - Suomen osuus on yhteensä 12,58 mrd. euroa eli 1,785 %.
- EVM:n lainakapasiteetti on 500 mrd. euroa, josta on käytössä tällä hetkellä 76,2 mrd. euroa ja sidottuna Espanjan, Kyproksen ja Kreikan ohjelmiin yhteensä 122,0 mrd. euroa. Suomen laskennallinen osuus sidotusta lainakapasiteetista oli noin 2,18 mrd. euroa ja käytetystä noin 1,36 mrd. euroa.

Ohjelmat

- **Kreikalle** kesällä 2015 myönnetty kolmas rahoitustukiohjelma on ainoa käynnissä oleva EVM-ohjelma. Ohjelma on enimmillään 86 mrd. euroa ja se kestää elokuuhun 2018.
- Kreikan EVM-ohjelman toinen väliarvio valmistui kesäkuussa 2017. Väliarvion mahdollistama, yhteensä 8,5 mrd. euron lainaerä maksettiin kahdessa maksuerässä heinäkuussa ja lokakuussa 2017. Kreikan ohjelman kolmannesta väliarviosta saavutettiin poliittinen yhteisymmärrys euroryhmän kokouksessa 22.1.2018. Väliarvion valmistuminen mahdollistaa kokonaisuudessaan 6,7 mrd. euron lainaerän maksamisen kahdessa erillisessä maksuerässä, niille asetettujen ehtojen täytyttyä.
- Kreikka onnistui heinäkuussa 2017 palaamaan rahoitusmarkkinoille laskemalla liikkeeseen 3 mrd. eurolla 5-vuotisia velkakirjoja. Kreikka suoritti lisäksi marraskuussa mittavan, noin 30 mrd. euron velkakirjojen vaihto-operaation, jolla pyrittiin parantamaan velkakirjojen likviditeettiä.
- Kreikka maksoi helmikuussa 2017 takaisin EVM:lle pankkien pääomittamiseen saamaansa rahoitustukea yhteensä 2,0 mrd. euroa. Kreikan ohjelmasta on siten maksettu rahoitustukea 40,2 mrd. euroa, mutta rahoitustuen ajankohtainen saldo on 38,2 mrd. euroa.
- EVM:n lainakapasiteetista oli 31.12.2017 sidottu **Espanjalle** maksettuaan rahoitustukeen 31,7 mrd. euroa. Espanjan marraskuussa suorittaman 2 mrd. euron maksun jälkeen se on maksanut etuajassa takaisin 9,6 mrd. euroa sille maksetusta 41,3 mrd. euron rahoitustuesta. Tästä 9,3 mrd. euroa on maksettu takaisin etuajassa.

2. Euroopan rahoitusvakausväline (ERVV) ja sen varainhankinnalle annetut takaukset

- ERVV on euromaiden Luxemburgiin perustama osakeyhtiö, joka toimii euroalueen väliaikaisena kriisinhallintavälineenä EVM:n toiminnan käynnistämiseen asti. Euromaiden antamat takaukset kohdistuvat ERVV:n varainhankintaan rahoitusmarkkinoilta ja sen kykyyn suoriutua ulkoisista maksuvelvoitteistaan, eivät rahoitustukiohjelmissa annettuihin lainoihin. Tällä on vaikutusta esim. myönnettyihin velkaehtojen huojennuksiin.
- ERVV:n helmikuussa 2012 hyväksytyn varainhankintaohjelman 241 mrd. euron enimmäismäärästä oli joulukuussa käytössä pääomaltaan noin 200,2 mrd. euroa Kreikan, Irlannin ja Portugalin tukiohjelmien rahoitusta varten. Nettokorot mukaan lukien summa on noin 227,8 mrd. euroa.
- Suomen osuus käytetystä pääomamäärästä ja nettokoroista oli noin 4,39 mrd. euroa ja ylitakausneen määrä oli noin 7,01 mrd. euroa⁴. Verrattuna kesäkuun 2017 loppuun, Suomen takausvastuun määrä pysyi lähes ennallaan.

⁴ Tietoa ERVV:n varainhankinnasta löytyy ERVV:n sivulta: <https://www.esm.europa.eu/investors/efsf>

- Takausvastuun määrän vaihtelut johtuvat sekä ERVV:n velkakirjojen erääntymisten ja liikkeeseenlaskujen aikataulutuksesta että Kreikalle myönnettyihin lyhyen aikavälin velkahelpotustoimiin liittyvistä varainhankintaan tehdyistä muutoksista.

Ohjelmat

- ERVV:n lainasaatavat Kreikasta ovat noin 130,9 mrd. euroa, Irlannista 17,7 mrd. euroa ja Portugalista 26 mrd. euroa. ERVV:stä ei ole myönnetty uusia ohjelmia vuoden 2013 jälkeen eikä maksettu rahoitustukea vuoden 2014 jälkeen. ERVV:n varainhankinta kuitenkin jatkuu, kunnes sen ohjelmaille maksama rahoitustuki on maksettu takaisin.

Lainaehdot

- Kreikan, Irlannin ja Portugalin ERVV-ohjelmien lainaehtoihin on tehty huojennuksia ohjelmien myöntämisen jälkeen. Vuosina 2011–2012 näiden ohjelmien osalta on sovittu 10 vuoden lyhennysvapaasta jaksosta. Lisäksi lainojen painotettuja keskimaturiteetteja on pidennetty Irlannin ja Portugalin osalta 21 vuoteen ja Kreikan osalta 32,5 vuoteen. Kreikan lainojen lyhennykset alkavat vuonna 2023, Portugalin 2025 ja Irlannin 2029. Korot on alennettu vastaamaan ERVV:n varainhankintakustannuksia⁵.
- Kreikan ohjelman osalta vuonna 2012 sovittiin, että Kreikan ERVV-lainojen korot pääomitetaan 10 vuotta. Kreikan lainakorkojen pääomitus joudutaan kattamaan uudella varainhankinnalla ja vastaavasti ERVV:n varainhankinnan tarve jatkuu. Se alkaa pienentyä vasta, kun lainojen takaisinmaksut alkavat. Tämän johdosta myös tarve ERVV:n varainhankinnan takauksille jatkuu.
- Euroalueen valtiovarainministereistä koostuva euroryhmä on tehnyt linjauksia Kreikalle myönnettävistä ERVV-lainojen velkaehtojen huojennuksista keväällä 2016 ja täsmentänyt niitä kesällä 2017. Kreikan kolmannesta ohjelmasta sovittaessa euromaat sitoutuivat tarkastelemaan Kreikan velkaehtoihin tehtäviä lisähuojennuksia ohjelman päättyessä kesällä 2018, jos ne ovat tarpeen ja Kreikka on toteuttanut ohjelmaa sovitusti.

3. Kahdenväliset lainat

- Suomen kahdenvälisestä lainasta **Kreikalle** on maksettu noin 1,005 mrd. euroa. Tästä on saatu joulukuun 2017 loppuun mennessä korkotuottoja yhteensä 67,4 miljoonaa euroa ja palkkioita 5,0 miljoonaa euroa.

4. Laskennalliset⁶ sitoumukset ja vastuut

4.1. Euroopan rahoituksen vakautusmekanismi (ERVM)

- **EU:n kriisimekanismi ERVM:n** kautta Suomella on laskennallisia vastuuta annetusta rahoitustuesta noin 0,75 mrd. euroa. ERVM lainasi kriisin aikana Irlannille 22,5 mrd. euroa ja Portugalille 24,3 mrd. euroa. Molempien maiden ohjelmat ovat päättyneet ja ne ovat palanneet menestyksellisesti velkakirjamarkkinoille.

4.2. EU:n maksutaseapu

- EU voi antaa euroalueen ulkopuolisille jäsenvaltioilleen maksutaseapua. Vuoden 2008 jälkeen sitä on myönnetty Latvialle, Romanian ja Unkarille. Latvian ja Romanian saamaa rahoitustukea oli 31.12.2017 maksamatta takaisin yhteensä 3,05 mrd. euroa. Unkari on maksanut saamansa rahoitustuen takaisin. Suomen laskennallinen osuus käytössä olevasta maksutaseavusta on noin 0,05 mrd. euroa.

4.3. Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF)

⁵ ERVV- ja EVM-lainojen korot: <https://www.esm.europa.eu/lending-rates>

⁶ Suomen laskennallinen osuus EU:n ja ERVM:n vastuista on 1,6 % ja IMF:n vastuista n. 0,51 %.

- **Euroalueen maiden** (Kreikka, Kypros ja Portugali) IMF-ohjelmiin liittyvää tukirahoitusta on maksumatta takaisin yhteensä noin 17,3 mrd. euroa. Portugali maksoi vuoden 2017 aikana etuajassa takaisin 9,7 mrd. euroa IMF:ltä saamaansa rahoitustukea. Irlanti suoritti joulukuussa 2017 viimeisen maksun IMF:lle. Irlanti maksoi saamansa noin 22,5 mrd. euron IMF-rahoitustuen kokonaisuudessaan etuajassa takaisin.
- Kreikalle myönnettiin 20.7.2017 uusi, noin 1,6 mrd. euron AIP-ohjelma (*Approval in principle*, AIP) IMF:stä, joka aktivoituu, jos sille asetetut ehdot täyttyvät. Ohjelma päättyy 31.8.2018.
- Suomen laskennallinen osuus euromaiden ohjelmien ajantasaisesta saldosta laski noin 0,09 mrd. euroon. Suomen käytössä olevat takuuvastuut IMF:n kaikista ohjelmista olivat vuoden 2017 lopussa 0,41 mrd. euroa.
- **Euroalueen ulkopuoliset** EU-maat (Latvia, Puola, Romania ja Unkari) sekä Euroopan talousalueeseen kuuluva Islanti, ovat maksaneet takaisin saamansa rahoitustuen. Puolalle myönnetty ennakoitunut IMF-ohjelma, joka oli suuruudeltaan noin 7,7 mrd. euroa (6,5 mrd. SDR), lopetettiin Puolan ilmoituksella 3.11.2017. Puola ei tehnyt ohjelmasta nostoja.

5. Suomen valtion saamat vakuudet

- Suomen valtio on saanut Kreikan toisen ohjelman ja Espanjan ohjelman osalta vakuudet⁷, joiden määrät perustuvat ERVV:n tai EVM:n myöntämien lainojen määriin. Vakuus molemmista rahoitustukiohjelmista on saatu kokonaisuudessaan vakuussopimusten mukaisesti.
- Espanjan päättyneessä ohjelmassa vakuutta on kertynyt markkina-arvoltaan noin 297 miljoonaa euroa ja Kreikan ohjelmassa noin 924 milj. euroa. Yhteensä Suomen valtion saamien vakuuksien markkina-arvo oli joulukuussa 2017 siis noin 1,22 mrd. euroa. Euromääräisinä maksuina saadut vakuudet on sijoitettu korkean luottokelpoisuuden omaavien eurovaltioiden velkakirjoihin ja käteiseen.

6. Kreikalle tarvittaessa myönnettävät velkaehtojen huojennukset

- Euroryhmä antoi 15.6.2017 julkilausuman, jossa täsmennettiin vuonna 2016 sovittuja Kreikan velkaehtojen mahdollisia lisähuojennuksia. Täsmennykset ovat eduskunnan vahvistaman Suomen toimintalinjan mukaisia:
 - Vastuut eivät kasva.
 - Mitoitus on rajattu.
 - Toteutus tehdään vaiheittain ja se on ehdollinen ohjelman toteuttamiselle sovitusti.
- Euroryhmä vahvistaa toimien yksityiskohdat vielä ohjelman päättymisen yhteydessä tehtävien velkakestävyyslaskelmien pohjalta. Velkaehtojen huojennukset on jaettu kolmeen kategoriaan: lyhyt aikaväli, keskipitkä aikaväli ja pitkä aikaväli. Lyhyen aikavälin toimien toteutus alkoi tammikuussa 2017. EVM:n joulukuussa 2017 tekemän arvion mukaan ne alentavat Kreikan velkasuhdetta 25 prosenttiyksikköä suhteessa bruttokansantuotteeseen vuoteen 2060 mennessä. Keskipitkän ja pitkän aikavälin toimista euroryhmä tekee tarvittaessa erikseen päätökset. Jos ne tulevat ajankohtaisiksi, hallitus määrittelee Suomen kannan niitä koskeviin ehdotuksiin yhteistyössä eduskunnan kanssa. Tällöin arvioidaan erityisesti vaikutuksia Suomen vastuisiin.
- Ohjelman päättyessä kesällä 2018 voidaan antaa lisää helpotuksia, jos sellaiset ovat tarpeen ja Kreikka on toimeenpannut ohjelman sovitusti. Jos näin käy, suurin vaikutus syntyy Suomen Pankin omistamista Kreikan velkakirjoista kertyneiden tuottojen palauttamisesta Kreikalle. Näitä tuottoja kertyy Suomen Pankille noin 58,6 miljoonaa euroa.

⁷ Vakuuden osuus annettavasta luotosta perustuu luottoluokituslaitos Standard & Poor'sin oletukseen tappioista, joita on aiemmin aiheutunut velkakirjanhaltijoille valtioiden velkajärjestelyissä. Vakuus kattaa tuensaajavaltioon liittyvää luottoriskiä. Vakuuksien määrä ei perustu ERVV:n varainhankinnalle annettavan takauksen määrään, koska nämä riskit eivät liity tuensaajavaltion luottoriskisiin, vaan ERVV:n toimintaan liittyviin riskeihin, joista vastaavat euroalueen valtiot yhdessä.

LIITE 1: Eurokriisin keskeisten instituutioiden ja niihin liittyvien vastuukäsitteiden selitykset

- EVM: Euroopan vakausmekanismi (englanniksi: *European Stability Mechanism, ESM*) on euromaiden Luxemburgiin perustama omalla pääomalla toimiva kansainvälinen rahoituslaitos, jonka tehtävänä on viime kädessä edesauttaa rahoitusvakauden, julkisen talouden kestävyyden ja talouden kasvuedellytysten palautumista euroalueella. Tavoitteena on lisäksi saada aikaan kriisin hallittu ratkaisu tartuntavaikutusten estämiseksi ja rahoitusjärjestelmän tervehdyttämiseksi. EVM:n enimmäislainanantokyky on 500 miljardia euroa. EVM:n 704,8 miljardin euron peruspääoma koostuu yhteensä 80,55 miljardin euron suuruisesta vuoden 2014 huhtikuun loppuun mennessä kokonaisuudessaan maksetusta osakepääomasta sekä yhteensä enintään 624,3 miljardin euron suuruisesta vaadittaessa maksettavasta osakepääomasta. EVM-sopimus tuli voimaan 27. syyskuuta 2012 ja EVM aloitti virallisesti toimintansa 8. lokakuuta 2012. EVM on toimintansa aloittamisen jälkeen pääasiallinen eurokriisin hallintamekanismi. EVM:n jäseniä ovat kaikki euroalueeseen kuuluvat maat.
- ERVV: Euroopan rahoitusvakausväline (englanniksi: *European Financial Stability Facility, EFSF*) on euromaiden Luxemburgiin perustama osakeyhtiö, jonka tehtävänä oli toimia väliaikaisena kriisinhallintavälineenä myöntämällä kriisiytyneille euromaille rahoitustukea enintään vuoden 2013 kesäkuun loppuun saakka. Euroalueeseen kuuluvat valtiot takaavat ERVV:n varainhankinnan lukuun ottamatta väistytviä takaajia, joita voivat pyynnöstään olla tuen piirissä olevat tai tuen piiriin joutuvat kriisimaat. ERVV:n varainhankinnalle annettavien takausten kokonaismäärä on pääomaltaan 780 miljardia euroa. Suomi on sitoutunut antamaan takauksia ERVV:n varainhankinnan pääoman ja sille annettavan 65 prosentin ylitakauksen osalta yhteensä enintään 13,97 miljardin euron arvosta. Tämän lisäksi takaus kattaa myös ERVV:n varainhankinnan korot, kulut ja niille annettavan ylitakauksen.
- ERVM: Euroopan rahoituskensvakausmekanismi (englanniksi: *European Financial Stabilisation Mechanism, EFSM*) on neuvoston asetuksella (EU) N:o 407/2010 perustettu hätärahoitusohjelma, jota komissio hallinnoi. Päättökset taloudellisen avun myöntämisestä tekee neuvosto. Komissio hakee markkinoilta rahoitusta käyttäen Euroopan unionin budjettia vakuutena. Budjetin kautta kaikki 28 EU:n jäsenvaltiota ovat osallisina ERVM:n toimintaan. ERVM:n myöntämien lainojen yhteenlaskettu summa on rajoitettu 60 miljardiin euroon. ERVM:n rahoituskapasiteetista on sidottu 46,8 miljardia euroa Portugalin ja Irlannin ohjelmien rahoitukseen.
- EU:n maksutasetuki (englanniksi: *EU balance-of-payments assistance*) myönnetään unionin keskipitkän ajan lainoina, jotka annetaan yleensä Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) ja muiden monenvälisten lainanantajien, kuten Euroopan investointipankin (EIB), Euroopan jälleerakennus- ja kehityspankin (EBRD) tai Maailmanpankin (WB), myöntämän rahoituksen tai jäsenvaltioiden kahdenvälisen avun yhteydessä. Neuvosto päättää järjestelyn käytöstä tapauskohtaisesti. Maksutasetukea voivat saada euroalueen ulkopuoliset EU:n jäsenvaltiot, joilla on vakavia maksutasevaikeuksia. Maksutasejärjestely aktivoitiin uudelleen vuonna 2008 kansainvälisen talous- ja finanssikriisin seurauksena. Joulukuussa 2008 sen enimmäismäärä nostettiin 12 miljardista eurosta 25 miljardiin euroon. Toukokuussa 2009 päätettiin enimmäismäärän nostamisesta edelleen 50 miljardiin euroon, jotta voitaisiin reagoida nopeasti mahdollisiin uusiin maksutasetukipyyntöihin.
- IMF: Kansainvälinen valuuttarahasto (englanniksi: *International Monetary Fund, IMF*) on kansainvälinen järjestö, joka valvoo maailmanlaajuisia rahoitusjärjestelmää tarkkailemalla vaihtokursseja ja maksutaseita, ja antaa pyydetäessä teknistä ja taloudellista apua jäsenmailleen. Sen tavoite on loiventaa kansainvälisen finanssijärjestelmän markkinahäiriöitä ja tukea tilapäisiin rahoitusvaikeuksiin joutuneita jäsenvaltioita. IMF:ään kuuluu nykyään 189 jäsenmaata. IMF:n rahoituskapasiteetti muodostuu tällä hetkellä paitsi yleisistä jäsenosuusvaroista myös väliaikaisiksi tarkoitetuista rahoituskeinoista, joita ovat *New Arrangements to Borrow* -rahoitusjärjestely (NAB) sekä kahdenväliset lainat. Suomen osuudesta Kansainvälisen valuuttarahaston rahoitukseen vastaa Suomen Pankki. Suomen Pankilla on lain mukaan oltava luotonannossaan riittävät vakuudet. Tämän vuoksi Suomen Pankille on myönnetty valtioneuvoston Kansainvälisen valuuttarahaston rahoituksesta mahdollisesti aiheutuvien tappioiden varalta. Suomen laskennallinen osuus IMF:n lainoituksesta perustuu Suomen kiintiöosuuteen, joka on 0,51 prosenttia. Suomen jäsenosuus on 2,4 miljardia erityistä nosto-oikeutta (englanniksi *Special Drawing Rights, SDR*) eli noin 3 miljardia euroa. Suomen osuus NAB-järjestelystä on SDR 1,1 miljardia eli noin 1,4 miljardia euroa. Jäsenosuuden ja NAB-järjestelyn lisäksi Suomella on voimassa varajärjestelynä kahdenvälinen lainasopimus Kansainvälisen valuuttarahaston kanssa. Tähän mennessä kahdenvälisiä lainaa ei ole käytetty. Suomen ja valuuttarahaston kahdenvälisen lainan enimmäismäärä on suuruudeltaan enintään 3,76 miljardia euroa.

LIITE 2 – Yhteenvedo sitoumuksista, vastuista ja saatavista 31.12.2017 (mrd. euroa)

1 EVM			
- Suomen osuus koko pääomasta		12,58	
- maksettu pääomaosuus		1,44	
- vaadittaessa maksettava osuus		11,14	
EVM:n lainat kriisimaille			
- Espanja		31,7	
- Kypros		6,3	
- Kreikka		86,0	
			Sitoumus. Nostettu 40,2 mrd. euroa, josta 2,0 mrd. euroa maksettu takaisin.
2 ERVV - varainhankintaohjelma			
	ohjelma	käytössä	ml. nettokorot
- 2/2012 hyväksytty varainhankintaohjelma	241,0	200,2	227,8
- Suomen osuus takauksista	4,65	3,86	4,39
- ylitakauksineen	...	6,16	7,01
ERVV:n lainat kriisimaille			
	sitoumus	maksettu	saldo
- Kreikka (II vakautusohjelma)	...	130,9	130,9
- Irlanti	...	17,7	17,7
- Portugali	...	26,0	26,0
3 Kahdenväliset lainat			
	lainapääoma		
- Kreikka (I vakautusohjelma)	1,00		
4 ERVM:n sitoumukset ja lainat			
	maksettu	saldo	Suomen osuus
- Irlanti	22,5	22,5	0,36
- Portugali	24,3	24,3	0,39
Yhteensä	46,8	46,8	0,75
5 EU:n maksutasetuki *			
	maksettu	saldo	Suomen osuus
Latvia	2,9	0,7	0,01
Romania	5,0	2,4	0,04
Yhteensä	7,9	3,1	0,05
6 IMF:n rahoitustuki Euroopan kriisimaille**			
		saldo	Suomen osuus
Kreikka (I ja II vakautusohjelma)		11,2	0,059
Irlanti		0,0	0,000
Portugali		5,4	0,029
Kypros		0,7	0,004
Puola (luopui luottolimiitistä 3.11.2017)***		0,0	0,000
Yhteensä		17,3	0,091

* maksettu = 2008 jälkeen annettu rahoitus; saldo = vielä takaisinmaksamaton määrä

** Suomen osuus IMF:n antamista lainoista tai Puolan ennakollisesta lainasta.

*** Puolan FCL-ohjelma (n. 7,7 mrd. euroa) oli ennakollista rahoitustukea. Puola ei tehnyt ohjelmasta nostoja.